

Overweging 24 december (kerstnacht) 2020

Elk jaar gaan rond kerstmis vele mensen op reis naar Bethlehem. Natuurlijk zijn het er dit jaar veel minder. Al die mensen hopen iets te vinden van de geboorteplaats van Jezus, het mensgeworden kind van God op aarde. Maar wat is dat dan wat zij hopen te vinden? De stal is er niet, de voederbak is weg, en ook de doeken waar het pasgeboren kind in gewikkeld was, zijn weg.

In de vroege 13^e eeuw was Franciscus van Assisi, de naamgever van de huidige paus, de initiatiefnemer van de levende kerststal. Het kerstverhaal dat we zojuist lazen werd naar de mensen toegebracht. Iedereen kon met eigen ogen aanschouwen in wat voor armoede onze Verlosser ter wereld is gekomen. Maar de Verlosser werd ook zichtbaar als pasgeboren kind. Dat was toen helemaal nieuw: het goddelijke kind zichtbaar maken in al zijn kwetsbaarheid. Dezelfde kwetsbaarheid als waarmee hij jaren later het leven liet op aarde.

Het is heel verleidelijk het kerstverhaal te romantiseren. Prachtige kerststallen op marktpleinen en thuis onder de kerstboom en dragen daar natuurlijk aan bij. Ossen, ezels, kamelen, maken het een halve dierentuin. Enkele jaren terug liep ik tijdens de adventstijd eens een kerk in Brussel binnen waar een grote internationale uitstalling van kerststallen te zien was. Allemaal kerststallen naast elkaar. De kerststallen kwamen uit Zuid-Amerika, Afrika, Mongolië of van vlakbij de Noordpool. Het was werkelijk prachtig en indrukwekkend om te zien wat zo vele volkeren van hun eigen cultuur weten mee te geven in het uitbeelden van het kerstverhaal. De kerststal was nog net geen iglo. Hoe universeel kan het kerstverhaal zijn?

We zouden haast denken dat de verlossing van de wereld tijdens de kerstnacht in vervulling is gegaan. In de kerk zien we met Kerstmis de 4 kaarsen van de advent die allemaal zijn ontstoken. Maar wat wil het verhaal van de kerstnacht ons echt zeggen? Het schudt ons wakker, en maakt ons alert opdat wij in beweging komen. Dat wij in de richting van de pasgeboren Verlosser gaan. Net zoals de herders in het veld in de kerstnacht naar Hem op zoek gingen.

In de lezing van Jesaja gaat het ook over de geboorte van een goddelijk kind dat vrede en gerechtigheid zal brengen in de wereld.

Maar zo simpel is dat niet. Uiteindelijk zijn het de vele mensen op aarde die vrede en gerechtigheid zullen moeten vormgeven. Wij kunnen dat doen geïnspireerd door en in navolging van Jezus Christus die geleefd heeft en gestorven is voor ons allemaal. Hij is deze nacht ruim 2000 jaar geleden geboren, en na zijn kruisiging is Hij uit de dood opgestaan, ook voor ons allemaal.

Wij kunnen de inspiratie van zijn weg van vrede en gerechtigheid even goed halen uit het kerstverhaal als uit het paasverhaal. Vanavond zijn het de herders die hem vinden in de kribbe en het goede nieuws verkondigen. In het paasverhaal zijn het de leerlingen bij het lege graf die het goede nieuws uitdragen.

Er zijn historici die aannemen dat Jezus helemaal niet in een kerststal is geboren maar in een grot. Laten we wel zijn, als we goed lezen, zien we inderdaad dat er helemaal geen kerststal voorkomt in het evangelie. De engelen spreken tegen de herders enkel over een kribbe of voederbak waarin een kind in doeken ligt. De kribbe heeft trouwens lange tijd geleden deel uitgemaakt van de liturgie op kerstavond; de kribbe stond náást het altaar.

Hoe dan ook, een kerststal thuis of in de kerk is een stuk aanschouwelijker dan een grot. Als het doel van Franciscus van Assisi is geweest het kerstverhaal levend te houden en ons generaties lang te blijven inspireren om in de voetsporen van de Verlosser te treden, dan is hij heel vooruitziend geweest.

Laten wij nu bedenken wat het kerstverhaal ons vandaag te zeggen heeft, en hoe dit kan bijdragen om vrede of gerechtigheid iets dichterbij te brengen.

Zalig Kerstfeest